

Komentár k ročnému výkazu o činnosti verejných knižníc okresu Galanta za rok 2014

Počet obcí :	36
Počet obyvateľov okresu:	93.580 (k 3. štvrtroku 2014)
Počet obyvateľov okresného mesta:	15.063 (k 3. štvrtroku 2014)

Z celkového počtu obcí v okrese Galanta (36) nemá vlastnú knižnicu 6 obcí. Pri výpočtoch som používala celkový počet obyvateľov okresu Galanta (vrátane tých obcí, ktoré knižnicu nemajú, kde knižnica stagnovala alebo bola zrušená).

Počet obyvateľov v obciach, v ktorých v roku 2014 knižnica fungovala je 88.015 (k 3. štvrtroku 2014).

Tento rok sa spracovávali ročné výkazy iba v elektronickej forme. Obecné knižnice vyplňovali elektronický formulár samé a regionálnej metodičke posielali len vygenerovaný číselný kód. Všetky výkazy boli po konzultáciách doplnené, opravené a zaregistrované.

So zverejnením dôverných údajov súhlasili všetky organizácie.

1. Sieť knižníc

Knižnice spolu	30
z toho	
• Regionálne knižnice	1 + 2 pobočky
• Mestské knižnice	2
• Obecné s profesionálnymi prac.	5
• Obecné s neprofesionálnymi prac.	22
z toho – stagnujúce	1

V roku 2014 stagnovala v galantskom okrese jedna knižnica – Obecná knižnica v Dolnom Chotári.

2. Knižničný fond

V roku 2014 verejné knižnice v okrese Galanta získali 5.126 knižničných jednotiek (+ 381) ; z toho bolo kúpou získaných 2.632 (- 366) kn. j. a 2.494 (+ 747) kn. j. darom. Galantská knižnica začala v roku 2012 retrospektívne spracovávať fond regionálneho oddelenia GK – drobnú tlač (pozvánky, letáky, brožúry, plagáty). V roku 2013 nebola do fondu GK zaradená žiadna knižničná jednotka drobnej tlače. V roku 2014 však akvizičné oddelenie pokračovalo v retrospektívnom spracovávaní a do knižničného fondu pribudlo 439 prírastkov drobnej tlače. Z toho dôvodu opäť výrazne narástol počet knižničných prírastkov získaných darom.

Na nákup knižničného fondu bola v galantskom okrese vynaložená celková suma 27.451,- €, čo je v porovnaní s rokom 2013 o 1.109,85 € menej. Nové knihy v roku 2014 vôbec nekúpilo 7 knižníc (Čierna Voda, Dolné Saliby, Hoste, Topoľnica, Tomášikovo, Váhovce, Veľká Mača – avšak obecným knižniciam v Hoste, Tomášikove a vo Veľkej Mači prírastky pribudli, nakoľko dostali knihy darom).

Úbytok knižničných jednotiek za všetky typy knižníc v okrese Galanta predstavuje 2.513 (- 5.990) zväzkov.

3. Výpožičky

V roku 2014 bolo zrealizovaných v knižniciach 256.211 výpožičiek, čo je o 1.251 výpožičiek menej ako v roku 2013. Priemerný počet výpožičiek na jedného obyvateľa okresu bol 2,74 (- 0,01).

4. Čitatelia

V roku 2014 bolo zaregistrovaných vo všetkých typoch knižníc galantského okresu spolu 8.104 čitateľov (+ 271), čo predstavuje 8,66 % (+ 0,29) z celkového počtu obyvateľov okresu. V porovnaní s rokom 2013 je to o 271 čitateľov viac.

Detí do 15 rokov bolo zaregistrovaných 2.838, čo je o 27 detských čitateľov viac ako v roku 2013.

Knižnice navštívilo spolu 74.546 návštevníkov, čo bolo o 29 návštevníkov menej ako v roku 2013.

Počet návštevníkov na podujatiach usporiadaných knižnicami bol 7.049, čo predstavuje oproti roku 2013 nárast o 940 návštevníkov.

Internet pre verejnosť použilo vo všetkých typoch knižníc v galantskom okrese 3.925 (-2.956) používateľov. Záujem o túto službu je čoraz nižší, nakoľko internetové pripojenie je už takmer štandardom vo väčšine domácností.

5. Ďalšie činnosti

Knižnice v okrese Galanta pripravili a zrealizovali spolu 376 (- 34) vzdelávacích a kultúrno-spoločenských podujatí. Z toho bolo 137 (- 6) hodín informačnej výchovy. Najviac podujatí pre svojich čitateľov a používateľov pripravila Galantská knižnica 172 (- 13), mestské knižnice 122 (+ 2), profesionalizované knižnice 44 (- 22) a neprofesionalizované 38 (- 1).

V rámci metodickej činnosti bolo uskutočnených 17 (+ 11) metodických návštev. Usporiadaná bola 1 pravidelná porada pre knihovníkov verejných knižníc okresu Galanta.

Edičnú činnosť v galantskom okrese realizuje iba Galantská knižnica, ktorá v roku 2014 vydala 14 materiálov (+ 2).

6. Informačné technológie

Počet osobných PC v roku 2014 predstavoval 48 (- 12) kusov, z tohto počtu je 17 (- 17) počítačov s pripojením na internet s prístupom pre verejnosť. V obecných knižniciach v Šoporni a v Trsticiach sa skončil projekt „Verejný internet v slovenských knižniciach“, ktorý bol realizovaný v spolupráci MK SR a SNK Martin. V Obcej knižnici v Trsticiach zostal na internet pre verejnosť pripojený 1 počítač a v Obcej knižnici v Šoporni síce fyzicky zostalo všetkých 8 počítačov, no bez pripojenia na internet. WiFi pripojenie vo svojich priestoroch ponúkajú pre verejnosť 2 knižnice (Mestská knižnica Sereď a Obecná knižnica v Horných Salibách). Vlastnú webovú stránku knižnice má iba Galantská knižnica. Mestská knižnica Sereď nemá vlastnú web stránku, svoje informácie poskytuje na stránke svojho zriaďovateľa – Dom kultúry Sereď. Informácie o službách knižnice na webových stránkach obce poskytuje 9 knižníc. On-line katalóg majú dve knižnice – Galantská

knižnica a Mestská knižnica Sered'. V roku 2014 bolo zaznamenaných 9.281 vstupov do elektronického katalógu (+ 472).

7. Zamestnanci a hospodárenie

Priemerný evidenčný počet zamestnancov vo všetkých typoch verejných knižníc v okrese Galanta predstavoval v roku 2014 celkovo 18,66 (- 0,9) pracovníkov, z toho 15,66 (- 0,9) tvorili pracovníci vykonávajúci knihovnicke činnosti. Pracovníkov vykonávajúcich knihovnicke činnosti na dohodu bolo v celkovom súbte 1,09 (0).

V roku 2014 boli v knižniciach galantského okresu vynaložené náklady na hlavnú činnosť v celkovej sume 310.041,- €, čo je o 7.355,74 € viac, ako tomu bolo v roku 2013.

Mzdové náklady tvorilo 172.516,- €, čo je o 10.541,87 viac ako v predchádzajúcom roku. Náklady na pracovníkov pracujúcich na dohodu predstavovali sumu 5.920,- € (+ 115,06).

Z tejto sumy bolo na nákup knižničného fondu vynaložených 27.451,- € čo predstavuje sumu nižšiu o 1.109,85 € ako v minulom roku.

V celkových financiách knižníc sa odzrkadľuje minulo-ročné zvýšenie plátov zamestnancov vo verejnej a štátnej správe. Taktiež úspešnosť knižníc v grantovom systéme Ministerstva kultúry SR, do ktorého sa v roku 2014 zapojili tieto knižnice – Galantská knižnica v Galante, Mestská knižnica v Seredi, Obecná knižnica v Trsticiach, Obecná knižnica v Abraháme a Obecná knižnica v Kráľovom Brode.

Čo nepoteší, je fakt, že zriaďovatelia knižníc v roku 2014 vynaložili oproti minulému roku opäť nižšiu sumu na nákup knižničného fondu.

Vypracovala: Zuzana Fajnorová, Galantská knižnica

Jubilujúca kolegyňa Anna Jónasová

PhDr. Anna Jónasová (rodená Pobočíková) pochádza zo stredného Slovenska. Narodila sa 7. marca 1945 v Brvništi, v okrese Považská Bystrica. Po maturite na Strednej všeobecno vzdelávacej škole v Považskej Bystrici (1962) pokračovala v štúdiu na Filozofickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave – Katedra knihovedy a vedeckých informácií – literárny smer (1967).

Jej prvým pôsobiskom bola Okresná knižnica v Nových Zámkoch. Po vydaji začala pracovať v Okresnej knižnici v Galante (1968), ktorej okrem jednej prestávky v rokoch 1988 – 1990, keď pôsobila vo funkcii riaditeľky Domu ZČSSP, zostala verná až do odchodu do dôchodku. V knižnici prešla takmer všetkými postami – knihovníčka, metodička, bibliografka, vedúca odboru služieb.

Jej publikačná práca mala dva rozmery: bibliograficky pokrývala vtedajšie plány a zámery pracoviska a na druhej strane výskumom regionálnych prameňov a ich spracovaním naplňala svoje osobné autorské ambície. Okrem toho, že cez literatúru mapovala históriu a rozvoj regiónu, založila kartotéku významných osobností, čím sa zaslúžila o rozvoj bibliografickej regionalistiky. Spracovala a vydala viacero hodnotných regionálnych, personálnych a tematických bibliografií.

Aktívne spolupracovala aj na publikáciách o Galante: Galanta (1987) a Galanta: 1237 - 2007 (2007). Je autorkou monografie o významnom galantskom tlačiarovi Samuelovi Neufeldovi – **Samuel Neufeld a jeho galantská tlačiareň : 1890 - 1949** (2005).

K 240. výročiu narodenia rakúskej spisovateľky, rodáčky z regiónu (Šoporňa) M. T. Artnerovej zostavila literárny zborník s názvom **Theone : Mária Terézia Artnerová** (2012).

V roku 2005 založila Občianske združenie *Galanta literárna*, ktorého cieľom bolo podchytiť amatérskych autorov v meste a okolí, rozvíjať ich literárne aktivity a poskytovať pomoc pri publikovaní ich literárnych prác. K 770. výročiu prvej písomnej zmienky o Galante združenie vydalo básnickú zbierku obsahujúcu tvorbu regionálnych autorov tematicky sa viažucu k mestu **Pozdrav Galante** (2007). Vďaka združeniu úspešne realizovala sériu literárnych podujatí *Ženský hlas*, v rámci ktorých sa usporadúvali prednášky a besedy so známymi i menej známymi slovenskými autorkami. Okrem odborných textov píše Anna Jónasová aj prózu aj poéziu. V celoslovenských literárnych súťažiach získala niekoľko ocenení. Naposledy uspela v 10. ročníku literárnej súťaže vydavateľstva Perfekt o najlepšiu poviedku pre deti s poviedkou **Gól**, ktorá bola zaradená do knihy najúspešnejších prác **Ovečky v čerešňovom sade** (2014). V súčasnosti pracuje na publikácii pod názvom **Ženy rodu Esterházyovcov**, ktorá vyjde v dvoch zväzkoch.

Jej cieľavedomú organizátorskú, ako aj publikačnú činnosť už roky poznajú nielen v Galante a jej okrese, kde rodáčka z Brvnišťa už desaťročia žije, ale aj inde, pretože najmä v ostatných rokoch prerástla rámec tohto teritória.

Vybraté z publikácie

Kontárová, Judita: Anna Jónasová, personálna bibliografia, 2015

Kolektív Galantskej knižnice jubilantke srdečne blahoželá!

Marec – mesiac knihy a Týždeň Slovenských knižníc

Kniha od vynálezu kníhtlače patrí medzi tichých a múdrych priateľov, spoločníkom ľudí. S nástupom vizuálnych elektronických médií však prišla o svoje výsadné postavenie. Prechádza nevyhnutným vývojom od rukopisnej, cez tlačenu a speje k svojej elektronickej podobe. Nie je podstatná podoba, ale význam, ktorú mala v histórii a má aj v súčasnosti pre spoločnosť a jednotlivca.

Marec máme v pamäti zapísaný ako mesiac knihy. Prečo si Mesiac knihy pripomínáme práve v marci? História mesiaca knihy sa začala písať v roku 1955, keď bol vyhlásený na počesť Mateja Hrebendu (1796-1880), širiteľa slovenskej knižnej kultúry a ako snaha o udržanie a podporenie trvalého záujmu o knihy. Podľa inej verzie sa stal mesiacom knihy z komerčných dôvodov: zvolili si ho sami kníhkupci, lebo na jar bola malá návštevnosť v obchodoch. Od samého vzniku bol tento veľkolepý kultúrny projekt spojený s oficiálnymi miestami. Po roku 1989 prestal byť akciou oficiálne riadenou z ministerstva kultúry a postupne takmer zanikol. Marec – mesiac knihy si pripomíname aj v súčasnosti, no ťažiskovú úlohu prevzal Týždeň slovenských knižníc.

Dnes už úlohu Mateja Hrebendu – šírenie kníh a knižnej kultúry a podporu vzdelávania plnia knižnice. Hoci sprístupňujú svoje knižničné fondy čitateľom po celý rok, v marci aktivizujú svoju činnosť. Nie je to inak ani u nás, v okrese Galanta. V Galantskej knižnici a v knižniciach okresu sa počas marca a hlavne v Týždni slovenských knižníc konali mnohé podujatia.

Mgr. Judita Kontárová, Galantská knižnica

Obecná knižnica Abrahám: V obecnej knižnici sa konala exkurzia žiakov 8. a 9. ročníka, kde im bola daná informácia o dôležitosti knižníc a stretávaní sa s knihou ako takou, ktorú môžu vidieť, ohmatať, prezrieť a vybrať si z nej to, čo ich duchovno potrebuje. Zároveň boli účastníci exkurzie informovaní o 195. výr. narodenia národného buditeľa Andreja Sládkoviča Braxatorisa. Informácia bola založená na jeho začiatkovej tvorbe, ktorú písal po česky, potom niektoré básne preložil do slovenčiny.

Ľudmila Horváthová

Obecná knižnica Kráľov Brod: Na výstave nových kníh sa zúčastnili žiaci ZŠ, MŠ a čitatelia obce. Knihy boli k nahliadnutiu do 15. apríla a potom sa knihy budú môcť vypožičať. Na besede o knihách boli žiaci ZŠ a PhDr. Pavel Racsco starosta obce.

Gabriela Kilacsková

Obecná knižnica Pata: V obecnej knižnici v Pate sa počas TSK uskutočnilo (počas dvoch dní) spolu 7 exkurzií v počte 44 žiakov I. stupňa ZŠ a 34 deti z MŠ v Pate.

Mária Hercegová

Mestská knižnica Sereď: V priestoroch Mestskej knižnice sa konalo literárne dopoludnie so spisovateľom a cestovateľom Otom Malým, ktorého sa zúčastnilo 60 žiakov z Obchodnej akadémie v Sereďi.

V priebehu Týždňa slovenských knižníc sa uskutočnili 4 exkurzie so žiakmi základných a materských škôl zo Sereďe a Dolnej Stredy.

Pripravili sme malé výstavy, ktoré boli uskutočnené k výročiu narodenia jednotlivých spisovateľov, na detskom oddelení k Noci s Andersenom, plus výstavy nových kníh.

Mgr. Yveta Kaiserová

Mestská knižnica Sládkovičovo: Počas Týždňa slovenských knižníc sme prezentovali fungovanie knižnice, výpožičný systém, testovanie čitateľských schopností detí a výstavu najzaujímavejších kníh a encyklopédií. Aj tento rok boli prváci zapísaní do našej knižnice zdarma.

Katarína Talamonová

Obecná knižnica Šintava: Zorganizovali sme pre Domov sociálnych služieb v Šintave besedu o knihe a knižnici. Besedu sme prispôbili mentálne a telesne handicapovaným klientom. Podujatie sme spestrili aj hrou na hudobných nástrojoch.

Milada Pisárová

Obecná knižnica Trstice:

V rámci Týždňa slovenských knižníc sme usporiadali bezplatný zápis do radu čitateľov, príjemné posedenie a oboznámenie sa s knihami pre II. ročník základnej školy v Trsticiach. Deti z materských škôl sme pozvali

na exkurziu do knižnice. Doniesli nám kresby o svojej triede s menami a postavami zobrazujúcimi ich každodenný život v škôlke. Oboznámili sme ich s novými knihami a s činnosťou knižnice. Detičky sa tešili z pekných kníh a smelšie aj zarecitovali básničku. Pre väčšie deti sme pripravili kvízové otázky, na ktoré šikovne odpovedali. Potom sme spoločne prečítali Ezopovu rozprávku o Líške a myške.

Tým, ktorí nevrátili knihy v stanovenej výpožičnej lehote, sme odpustili sankčné poplatky. Výtvarné práce našich čitateľov sme vystavili na prízemí kultúrneho domu.

Rozália Juhosová

Obecná knižnica Veľké Úľany: V rámci TSK sa uskutočnili tri exkurzie detí z MŠ a ZŠ, boli to deti z najstaršej vekovej skupiny obidvoch materských

škôl, ako aj prváčikovia a druháčikovia zo ZŠ. Predstavili sme im našu knižnicu a prečítali sme aj rozprávky. K prečítaným rozprávkam deti nakreslili ilustrácie, z ktorých sme inštalovali výstavu.

V spolupráci ZO Csemadok a Klubom dôchodcov vo Veľkých Úľanoch sme uskutočnili besedu so spisovateľom

Tiborom Szomolaiom. Nakoľko priestory v knižnici sú obmedzené, stretnutie sa uskutočnilo v Klube dôchodcov.

Okrem toho sme pripravili výstavu detských kníh, ktorú videli všetci návštevníci, ktorí prišli do knižnice počas Týždňa slovenských knižníc.

Alžbeta Práгийová

Galantská knižnica Galanta: Beseda s najznámejším detským spisovateľom Romanom Bratom sa uskutočnila na Základnej škole SNP Galanta. Pre veľký záujem detí sa beseda uskutočnila v dvoch skupinách. Žiakom rozprával o práci spisovateľa, o písaní kníh, svojich začiatkoch a besedu spestril i príbehmi, ktoré opisuje vo svojich knižkách. Deti boli na besedu pripravené a kládli spisovateľovi zaujímavé otázky.

V dňoch 23. a 25. marca 2015 sa konali tri Poetické pásma pri príležitosti 200. narodenia Ľudovíta Štúra. Podujatí sa zúčastnili žiaci 3 základných škôl 7., 8. a 9. ročníkov a to: ZŠ SNP Galanta, ZŠ G. Dusíka Galanta a Základná

škola Štefánikova ul. Galanta. Poetické pásma viedla herečka Divadla J. Palárika v Trnave Barbora Bazsová, ktorá pre žiakov pripravila prierez dejinami a vývojom slovenského jazyka, v ktorom zdôraznila rolu Ľudovíta Štúra a štúrovskej generácie. Prednášky dopĺňala recitáciou básní v pôvodnom znení (starosloviencine) a s úryvkami básní a názorov jazykovedcov z archívu Slovenského rozhlasu.

Okrem toho sme v priebehu marca usporiadali burzu kníh, literárny kvíz o Ľ. Štúrovi, tvorivé dielne pre detských návštevníkov knižnice. Na podujatí Čaro slova, ktorú organizovalo Galantské osvetové stredisko, sme nainštalovali malú výstavu kníh o Štúrovi a štúrovskej generácii.

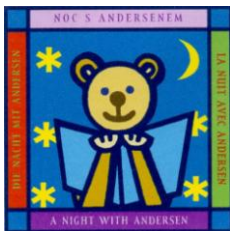
Angelika Biróová

Knižnice pre všetkých

bolo spoločné motto Týždňa slovenských knižníc 2015, ktorý sa uskutočnil posledný marcový týždeň. Jeho cieľom je pozitívne zviditeľňovanie knižnice ako kultúrnej a vzdelávacej inštitúcie prostredníctvom podujatí a aktivít. Vyhlasovateľmi v súčasnosti už 16. ročníka je Slovenská asociácia knižníc a Spolok slovenských knihovníkov a knižníc.

Slávnostné otvorenie Týždňa slovenských knižníc v Trnavskom samosprávnom kraji sa udialo dňa 23. 3. 2015 v Divadle Jána Palárika v Trnave. Podujatie spoločne organizovali tri najväčšie trnavské knižnice: Knižnica Juraja Fándlyho a univerzitné knižnice UCM a Trnavskej univerzity, pod záštitou predsedu Trnavského samosprávneho kraja Tibora Mikuša, za účasti zástupcov MK SR, MŠVVaŠ SR, ZMOS, knihovníckych profesionálnych združení, magistrátu mesta Trnava, zriaďovateľov knižníc, zástupcov knižníc a médií. Program slávnostného podujatia spestrilo vystúpenie univerzitného speváckeho zboru UNITY z UCM pod vedením dirigenta Jozefa Illéša. Po otvorení sa uskutočnila tlačová beseda, recepcia a divadelné predstavenie s názvom Trnavská skupina alebo viseli sme za nohu z kolotoča v štúdiu Divadla Jána Palárika v Trnave.

Vyvrcholením Týždňa slovenských knižníc je významné medzinárodné podujatie Noc s Andersenom, do ktorého sa zapojili dňa 27. 3. 2015 verejné a školské knižnice z celého Slovenska. Názov podujatia má pripomenúť sviatok detskej knihy, ktorý oslavuje 2. apríla kultúrna verejnosť celého sveta na počesť narodenia dánskeho rozprávkara Hansa Christiana Andersena. Akcia vznikla na podporu detského čítania, propagáciu sústavného čítania a hlasného predčítania.

Galantská knižnica a knižnice galantského okresu sa už dlhé roky zapájajú do tohto podujatia.

Mgr. Judita Kontárová, Galantská knižnica

Obecná knižnica Abrahám: Noc s Andersenom bola určená pre žiakov od 1. ročníka po 5. ročník. Zúčastniť sa mohli žiaci, ktorí navštevujú knižnicu. Pozvaných bolo 48 detí, zúčastnilo sa 23. Zvyšok boli dospelí, ktorí deti sprevádzali. Program sme začali čítaním z knihy Tove Jansson: Neviditeľné dieťa (knižný dar od vydavateľstva Slovart), pokračovali v čítaní kníh o zvieratách (deti potom v krátkosti napísali alebo nakreslili o čom je kniha). Háдали sme hádanky, hrali sa rôzne záujmové hry (remeslá, tvorenie slov). V tvorivých dielňach deti zhotovovali vtáčika na jarnú halúzku. Aj tento rok spríjemnila Noc s Andersenom kynologická ukážka, ktorá mala u detí opäť veľký úspech. Večer sme ukončili diskotékou.

Ľudmila Horváthová

Mestská knižnica Sereď: U nás to bol už jedenásty ročník, nakoľko prvý krát sme túto akciu robili v roku 2005. Keďže nám viac priestory nedovoľujú, zúčastňuje sa podujatia vždy približne 10 detí. Aj tento rok sme si vyzdobili nočnú oblohu hviezdičkami, aby sa nám na záver podujatia dobre v knižnici spalo. A potom už začali súťaže, hry, kreslenie, mali sme literárny kvíz, hrali malé divadielko, predstavili sme deťom nové knihy, veľa sme si spolu čítali, vyrábali sme origami, hľadali písmenkový poklad, sadili strom rozprávkovník a vešali naň želania, ktoré sa dúfam deťom splnia. Zapojili sme sa spolu do súťaže na portáli Infolib. Ráno dostali deti malé balíčky na pamiatku a už teraz sa tešíme spolu na ďalší ročník.

Mgr. Yveta Kaiserová

Mestská knižnica Sládkovičovo: Nakoľko v našej knižnici nemáme priestor na prenocovanie, tak sme pre deti pripravili vo večerných hodinách

príjemný rozprávkový večer plný hier a zábavy. Deťom sme vysvetlili význam podujatia a oboznámili sme ich so životopisom H. CH. Andersena. Program bol zostavený formou hier, tvorenia a vedomostných súťaží. Najviac sa deťom páčilo hľadanie skrytých úloh v priestoroch celej budovy Inovatechu, zdobenie veľkonočných vajíčok, zdobenie rozprávkovníka svojimi tajnými prianiami a samozrejme nechýbalo pre deti ani občerstvenie.

Katarína Talamonová

Galantská knižnica Galanta: Galantská knižnica sa do Noci s Andersenom zapojila už 11-krát. Zahajujúcim podujatím bolo divadelné predstavenie Ako zajko do Afriky putoval. Najnovšia hra divadelného súboru Materinky vznikla na motíve kníh Jozefa Cígera Hronského Smelý zajko a Smelý zajko v Afrike. Deti boli zapojené do deja rozprávky. Na záver si spoločne s hercami zatancovali. Po divadelnom predstavení nasledoval program v knižnici. Deťom bolo čítané z knižného daru vydavateľstva Slovart. V tvorivých dielňach si vyrobili vlastné záložky do knihy. Zahrali sme si logické a interaktívne hry. Noc s Andersenom patrí medzi každoročné podujatia Galantskej knižnice, preto sa o rok s deťmi stretneme znova.

Angelika Biróová

X. Noc s Andersenom v Horných Salibách

Vážené kolegyne, vážení kolegovia, dovoľte aby som Vám poskytla krátku správu a pár fotografií čo sa udialo u nás v Horných Salibách na X. Noci s Andersenom. Keďže sme síce iba dedinka, no sme dvojjazyčná, tak sa každý rok u nás organizuje Noc s Andersenom dvakrát, raz so slovenskými a raz s maďarskými deťmi, vždy so štvrtákmi. Dňa 27.3. 2015 sme mali podujatie so slovenskými deťmi a 2. 4. na 210. výročie narodenia H. Ch. Andersena bude X. Noc s Andersenom s maďarskými deťmi.

Slovenskej Noci sa zúčastnilo 18 detí zo 4. triedy ZŠ v Horných Salibách a 7 dospelých, vrátane pani knihovníčky Mgr. Prisky Véghovej.

Začali sme o pol siedmej večer, 27. marca. Pani knihovníčka porozprávala pár slov o knižnici, na čo slúži, ako sa staráme o knihy, aká je výpožičná doba, podľa čoho sú zaradené knihy, aké knihy sa v našej knižnici nachádzajú... Deti boli veľmi zaujaté, uskutočnil sa bezplatný zápis detí do knižnice, vypožičali si knižky.

Neskôr naši dvaja pomocníci vo forme prezentácií a interaktívnych hier porozprávali niečo o vzniku písma a kníh, o živote H. Ch. Andersena. Naša Noc s Andersenom je založená na motivácií detí a preto im dávame krátke úlohy, testíky, o tom, čo sa naučili. Tento rok boli detičky veľmi šikovné, keď sme vyhodnotili súťaž, tak miesta sa líšili iba o bod, dva.

Samozrejme na večeru nesmieme zabudnúť, deti sa rozhodli pre pizzu z reštaurácie vedľa knižnice. Po večeri sme mali rôzne aktivity, ako stavanie veže z kociek, hľadanie rozdielov, prečítali sme tri rozprávky a naučili sme sa hľadať slová v slovníkoch.

Od roku 2010 naši pomocníci organizujú aj divadlo pre deti. Hrali sme už Snehulienku a 7 trpaslíkov, Aladinovu čarovnú lampu, ľudové rozprávky, no tento rok sme sa rozhodli pre niečo od Andersena, a to Malú Morskú vílu, ibaže záver nebol od spisovateľa. Skôr sme spravili z toho "happyend". Aj deti sa zapojili do divadla, dievčatá hrali morské víly a chlapci námorníkov, princových kamarátov.

Už od prvých rokov, je v programe aj nočná prechádzka po dedine a hľadanie pokladu. Začali sme okolo polnoci, keď deti dostali zašifrovaný odkaz od Andersena, kde treba hľadať poklad. Tak sme sa poobliekali a vyrazili sme. Lenže sme to detičkám nenechali také jednoduché, ale podľa inštrukcií, ktoré deti dostali v rôznych hádankách a krížovkách, sme

umiestnili v dedine zastávky, ktoré museli najprv pohľadať. Posledná zastávka, miesto pokladu, bolo v parku pri knižnici. Pokladom boli čokoládové peniaze a lampión šťastia, ktorý sme hneď aj vypustili. Čokoládky sme deťom pred spánkom nedali, na to si museli počkať až do rána. Spať sme išli

tento rok o tretej nadržanom, neskoršie ako inokedy, ale keďže deti boli už dosť "vyšťavené", hneď aj zaspali. Budíček bol o pol ôsmej. Deti sa obliekli, zbalili, prichystali sme im raňajky a k 10. výročiu NsA v Horných Salibách, sme kúpili tortu, na ktorej si všetci pochutnali.

Pani knihovníčka vyhodnotila súťaže, detičky dostali pamätný list a darčeky. Každý rovnako. Iba prvé 3 miesta v súťažiach dostali po 1-2-3 čokoládových mincí viac. Detičkám sa to neskutočne páčilo, chceli by prísť aj na budúci rok.

Tým sa však Noc s Andersenom ešte neskončila. Vyhlásili sme totiž malú literárnu súťaž. Deti, ktoré napíšu sloh o tom, čo sa im na našej „Noci“ najviac páčilo, môžu vyhrať vlastné Hornosalibské NsA tričko.

O dva dni očakávame 15 detí z maďarskej základnej školy a X. Noc s Andersenom môže pokračovať.

Naši sponzori s darčekom pre deti boli Obecný Úrad Horné Saliby a Združenie Galanta a okolie.

Mgr. Priska Véglová, knihovníčka

Beseda s autorkou Annou Jónásovou

Dňa 5. 5. 2015 sa v priestoroch Patrie – Domova dôchodcov v Galante uskutočnila beseda s autorkou Annou Jónásovou. Klientom Patrie prezentovala svoju tvorbu, porozprávala o svojich autorských začiatkoch. Podrobnejšie predstavila i svoje knihy: Samuel Neufeld a jeho galantská tlačiareň a Theone –

Mária Terézia Artnerová. Zároveň rozprávala i o svojej pripravovanej novej knihe, ktorá je už na tlačiarenských pásoch, Ženy rodu Esterházyovcov.

Beseda s touto regionálnou autorkou bola o to pútavejšia, že Anna Jónásová žije v Galante, dlhé roky pôsobila ako knihovníčka v Galantskej knižnici, mnohí účastníci besedy ju poznajú a i takouto formou sa dozvedeli o jej záľube – písaní.

Angelika Biróová, Galantská knižnica ; foto archív GK

Seminár Partnerských knižníc NR SR

V dňoch 14.-16. apríla 2015 sa uskutočnil v Účelovom zariadení Národnej rady SR v Častej – Papierničke za účasti expertov z Poľska, Maďarska, Česka a USA medzinárodný seminár Partnerské knižnice Národnej rady SR, ktorý organizuje Parlamentná knižnica – Parlamentný inštitút. Cieľom projektu je zvýšiť a skvalitniť informovanosť o Národnej rade SR a o jej práci medzi odbornou a laickou verejnosťou prostredníctvom siete slovenských knižníc v regiónoch Slovenska. Projekt, ktorého sa zúčastňuje Galantská knižnica a 30 knižníc, vznikol v roku 2002 na základe skúseností a poznatkov škótskeho parlamentu. Súčasťou seminára je zasadnutie redakčných rád Portálu digitálnych knižníc krajín V 4 a Česko-slovenskej digitálnej parlamentnej knižnice. Výsledkom rokovania uvedených redakčných rád sú kroky k ďalšiemu zlepšeniu informovanosti verejnosti o práci parlamentov Poľska, Česka, Maďarska a Slovenska.

Podujatie otvorila a úvodný príhovor predniesla podpredsedníčka Národnej rady SR Erika Jurinová. Počas seminára odznelo viacero zahraničných príspevkov. Eleonora Valentine z USA predstavila angažovanie občanov v parlamente a porovnanie informačných služieb a knižničných sietí. Zamerala sa na oblasti, v ktorých dlhšie pôsobila. Išlo o Ukrajinu, Arménsko, Pakistan, Bangladéš, Jemen. Mgr. Václav Sklenář vystúpil s príspevkom „Open data Poslaneckej snemovny ČR“ a jeho kolega Ing. Pavel Smolek informoval o systéme REKOS, ktorý zaisťuje evidenciu žiadostí o udelenie obecných symbolov a zároveň zhromažďuje informácie o obecných symboloch Českej republiky. Ide o register komunálnych symbolov v ČR – <http://rekos.psp.cz/>

Zaujímavé informácie priniesli prednášajúci z Maďarska. PhDr. Ida Kelemen informovala o Knižnici maďarského parlamentu a postavení Právnickej knižnice v maďarskom parlamente. PhDr. Szilárd Markója predstavil projekt HUNGARICANA, na ktorom spolupracuje 48 archívov, 20 múzeí a 8 knižníc. Na stránke www.hungaricana.hu je prístupných 12 databáz (historické mapy, pohľadnice, urbár z roku 1767 a iné) kde je možné vyhľadávať v zdigitalizovaných dokumentoch.

Z domácich prednášateľov RNDr. Stanislav Dzurjanin predstavil nové informačné možnosti web portálu NR SR.

Na stránke <http://www.nrsr.sk/emeeting/#/emeeting> je možné sledovať priamy prenos z rokovania NR SR. O nových mobilných technológiách v NR SR informoval Ing. Matej Weisz. Ing. Jozef Hanus, CSc. predstavil aktuálne trendy technických aspektov ochrany kultúrneho dedičstva. Pre účastníkov seminára v spolupráci s pracovníkmi Kancelárie NR SR bolo pripravené simulované zasadnutie výboru NR SR.

Posledný deň rokovania riaditeľ Parlamentného inštitútu JUDr. Ľubomír Fajták informoval o úlohách NR SR a Kancelárie NR SR v období pred parlamentnými voľbami, ktoré by sa mali uskutočniť 5. 3. 2016. Mgr. Jana Kubíková predstavila členstvo Parlamentného archívu NR SR v ICA (International Council on Archives) a PhDr. Elvíra Kováčiková účastníkov oboznámila s akvizíčnou politikou Právnickej študovne.

Agáta Katonová, Galantská knižnica

Pod lupou

V priestoroch klubovne na detskom oddelení Galantskej knižnice sa v piatok 19. júna 2015 stretli žiaci základných škôl galantského okresu, ktorí prispeli svojimi literárnymi prácami do detského časopisu Pod lupou. Potešilo nás veľké množstvo príspevkov, ktoré boli doručené do knižnice, čo svedčí o tom, že náš časopis sa dostáva do povedomia nielen žiakov, ale

aj ich pedagógov. Žiaľ, nie všetky príspevky sme mohli uverejniť, preto sme sa snažili vybrať tie najlepšie. Vyhodnotenie viedla pani Mgr. Juliana Rózová, ktorá deťom poskytla zopár dobrých rád, ktoré budú môcť využiť pri ďalšej literárnej tvorbe.

Želáme deťom veľa fantázie a nových inšpirácií, o ktoré

by sa opäť raz podelili s čitateľmi časopisu Pod lupou.

Zuzana Fajnorová

Edičná činnosť v roku 2014

Galantská knižnica v rámci svojej edičnej a bibliografickej činnosti v minulom roku zostavila a vydala nasledovné bibliografie a bibliografické letáky:

Personálna bibliografia predstaviteľa modernej maďarskej literatúry na Slovensku **Alfonza Talamona** (1966-1996) mapuje knižnú a časopiseckú tvorbu od jeho galantských prvotín, cez spisovateľskú kariéru až po jeho tragický koniec. Je tu zaradená literárna tvorba, preklady, analýzy, kritiky, recenzie diel; bibliografie, encyklopedické heslá a diplomová práca o ňom, ďalej nekrológy, spomienkové články, dedikačné básne a články o odovzdávaní Ceny Alfonza Talamona v Sládkovičove za roky 2006-2013. Súpis obsahuje okrem bibliografickej časti s 222 záznamami aj menný a názvový register. Určený je všetkým záujemcom o súčasnú maďarskú literatúru na Slovensku i za hranicami, ale aj tým, ktorí sa chcú bližšie zoznámiť s osobnosťami pôsobiacimi v našom regióne. Publikácia bola vydaná i v maďarskom jazyku. Obe zostavila a maďarskú verziu preložila Mgr. Judita Kontárová.

Personálna bibliografia významného slovenského básnika, prozaika, publicistu a prekladateľa, rodáka zo Šoporne – **Rudolfa Čižmárika** (1949-2008), bola vydaná pri príležitosti autorových nedožitých 65. narodenín. Publikácia mapuje jeho literárnu tvorbu a publikačnú činnosť po roku 1999. Bibliografia je rozdelená do troch častí. Prvú časť tvorí literárna tvorba R. Čižmárika, druhú časť jeho publikačná činnosť a v tretej časti nájdete publikačnú tvorbu o Rudolfovi Čižmárikovi. Celkovo je spracovaných 200 záznamov, ktoré sú radené chronologicko-abecedne podľa vydania a v rámci rokov sú zoradené abecedne. Obsahová charakteristika diela je v zázname vyjadrená predmetovými heslami. Súpis je doplnený o menný register.

Pre tých, ktorí sa zaujímajú o významné osobnosti, rodákov žijúcich alebo pôsobiacich v okrese Galanta, bol zostavený **Kalendár výročí osobností okresu Galanta za rok 2014**. Je dopĺňaný mesačne a je sprístupnený v elektronickej podobe na webovej stránke Galantskej knižnice. Zostavovateľkou kalendára je Mgr. Judita Kontárová.

Bibliografické letáky boli zostavené k podujatiam Galantskej knižnice pre deti i dospelých.

Ku kultúrno-spoločenskému podujatiu „*Hudobné ohliadnutie za Jánom Lavottom a Matejom Kamenickým, rodákmi z Pustých Úľan*“, ktoré sa uskutočnilo v Pustých Úľanoch v septembri minulého roka, boli vydané dva bibliografické letáky:

Ján Lavotta, kráľ verbunku – o huslistovi a hudobnom skladateľovi Jánovi Lavottovi (1764-1820) rodákovi z Pustých Úľan, ktorý bol významným predstaviteľom vrcholného obdobia verbunku. Obsahuje život a dielo, súpis hmotných a nehmotných pamiatok, súpis článkov o ňom a jeho hudobných rukopisov, fotografií. Bg. leták bol preložený a vydaný aj v maďarskom jazyku. Zostavila a preložila Mgr. Judita Kontárová.

Matej Kamenický (1734-1821) : tvorca poľskej opery – o hudobnom pedagógovi a opernom skladateľovi, ktorý sa narodil rodičom pochádzajúcim z Pustých Úľan. Pôsobil vo Varšave. Jeho najznámejším dielom je prvá poľská opera, ktorej hudba sa zachovala. Okrem poľských opier tvoril aj nemeckom jazyku. Leták obsahuje okrem životopisu súpis jeho hudobnej tvorby a literatúry o ňom. Bol zostavený Ing. Lenkou Medovčíkovou.

Jakubecz Márta – Márta Jakubecz (1962-) – dvojjazyčný leták o spisovateľke, publicistke, pedagogičke a katechétky bol zostavený pri príležitosti besedy s autorkou v našej knižnici o jej tvorbe pre deti s náboženskou tematikou. Má bohatú publikačnú činnosť, je autorkou viacerých kníh pre deti a dospelých. V letáku nájdete život a dielo i výberový súpis kníh a článkov. V súčasnosti žije a pôsobí v Horných Salibách. Bibliografický leták zostavila Mgr. Judita Kontárová.

PhDr. Marta Mešková, PhD – leták o psychologičke s pedagogickou praxou, zástupkyňou riaditeľa pre teoretické vyučovanie na Strednej odbornej škole obchodu a služieb, bol vydaný k prezentácii knihy *Motivace žáků efektivní komunikací*, ktorej je autorkou. Publikácia zobrazuje školskú realitu z pohľadu učiteľov a žiakov. Obsahuje podnety na premýšľanie, cvičenia a námety k sebarozvoju učiteľa. Je praktickou príručkou. Leták zostavila Zuzana Fajnorová.

Okrem bibliografií a letákov Galantská knižnica vydáva aj dva časopisy.

Knihovnícky obzor – metodicko-inštruktážny časopis, ktorý je určený pre knihovníkov galantského okresu vychádza polročne.

Pod lupou – detský literárny časopis obsahuje literárne prvotiny žiakov základných škôl v okrese Galanta. Časopis obsahuje aj príspevky detí v maďarskom jazyku. Vychádza dva krát ročne.

Mgr. Judita Kontárová, Zuzana Fajnorová, GK

Rebríček najčítanejších kníh v Galantskej knižnici za I. polrok 2015

Beletria pre dospelých:

1. Urbaníková, Eva	Za facu
2. Dán, Dominik	Uzol
3. Dán, Dominik	Kráska a netvor
4. Dán, Dominik	Žiješ iba dvakrát
5. Coddington, Andrea	Jozef Bednárík
6. Keleová-Vasilková, Táňa	Nikdy
7. Martincová, Denisa	Ženy vyhnané z raja
8. Dán, Dominik	Jednou nohou v hrobe
9. Dán, Dominik	Nevinným sa neodpúšťa
10. Jones, Lisa Renee	Keby som bola tebou

Beletria pre dospelých v maďarskom jazyku:

1. Rivers, Francine	Megváltó szeretet
2. Lawrence, Leslie L.	Sziget a ködben I.
3. Lawrence, Leslie L.	Sziget a ködben II.
4. Moretti, Melissa	Ház a hegytetőn
5. Moretti, Melissa	Házamba hívlak

Beletria pre deti a mládež:

1. Mull, Brandon	Fablehaven I.
2. Mull, Brandon	Fablehaven II.
3. Brezina, Thomas	Dom plný príšer
4. Paolini, Christopher	Eragon
5. Futová, Gabriela	Chlapci padli z višne, dievčatá z jahody
6. Brezina, Thomas	Záhadný pirátsky denník
7. Brezina, Thomas	Po stopách Yetiho
8. Brezina, Thomas	Hrozba robotov
9. Mull, Brandon	Fablehaven III.
10. Rennison, Louise	Búrlivé pančušky

Beletria pre deti a mládež v maďarskom jazyku:

1. Kilbride, Sarah	A hercegnő és a varázspónik
2. Bartos, Erika	Bogyó és Babóca beteg
3. Stilton, Tea	A sárkány kódja
4. Riordan, Rick	A villámtolvaj
5. Pol, Anne-Marie	Hip-hop zenére

Odporúčajúca literatúra pre deti a mládež:

1. Horák, Jozef	Povesti spod Sítna
2. Kent, Graeme	Ezopove bájky
3. Saint-Exupéry, Antoine de	Malý princ
4. Dobšinský, Pavol	Trojruža
5. Petiška, Eduard	Staré grécke povesti a báje

